

ყოველ დღე ორჯერ ბარდა

დროება

საქმე ნომერი ღირს შაურათი

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებზე.

ფასი განცხადებისა: ღირს ასო-
ებით ასაზე—1 კაპ.; ასო-მთავრულით
სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის
ციკროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაას-
წიროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად
გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელო
სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

რედაქცია: სოლოლაკზე, სერ-
გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირაგოვის სახლ-
ში, № 8.

კანტორა რედაქციისა: სერ-
გიევის ქუჩაზე, ივ. ამირაგოვის სა-
ხლში, № 8.

ხელის-მოწერა მიიღება კანტო-
რაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ ТИ-
ПОГРАФ. ВЪ РЕДАКЦІЮ ГАЗ. „ДРОЕБА“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლი-
სა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან.
ხა 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან.

ყველიერის დღესასწაულობის გა-
გონი, შემადგენი—მე-42-ნომერი გაზე-
თის „დროებას“ გამოვა მომავალ
კვირის საგზაბათს; ხვალ. შაბათსა
და კვირას გაზეთი არ გამოვა.

ყოველ-დღიური გაზეთი

„დროება“

ხელის-მოწერა: თფილისში, რედაქ-
ციის კანტორაში (სერგიევის ქუჩაზე,
ივ. ამირაგოვის სახლში, № 8).

ქალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის აღრე-
სი. ВЪ ТИПОГРАФ. ВЪ РЕДАКЦІЮ ГАЗЕТЫ
„ДРОЕБА“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8
მან., 1/2 წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხი
თვის—3 მან.

ტელეგრაფები

ბრძოლის ვალიდა

დ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძის ტელეგრაფმა

სან-სტეფანო, 19 თებერვლის (ოფი-
ციალური), ხელმწიფე იმპერატორის ტახტ-
ზე ასვლის დღესასწაულის გამო, დანი-
შნული იყო აქ მყოფ ჯარების პარადი
(დახედვა) 2 საათზე; მაგრამ, რადგან შე-
რიგების პირობებიც ამ დღესვე უნდა
ყოფილიყო ხელ-მოწერილი, ამის გამო
პარადი სადამომდინ გადავდელი.

ხუთ საათზე გრაფ იგნატიევმა გამო-
მცხადა, რომ შერიგებას ხელი მოვა-
წერეთო. იმწამსვე მიველ ჯართან, მი-
ულოცე იმათ ეს საამო ამბავი და ხელ-
მწიფის სახელობით მადლობა გამოუტ-
ხადე ერთგული სამსახურისთვის. შემდეგ
სამადლობელი პარაკლისი გადაეხადეთ.
მორიგების შეტყობამ დიდი და სასიამო-
ვნო შთაბეჭდილება მოახდინა ჯარზედ.
შემდეგ გამართული იყო სადილი, რომ-
ელზედაც ესეთ სადღეგრძელო ხელ-
მწიფე იმპერატორისა და ჩვენი კეთილი
სამშობლოსა.

„Daily News“-ს აცნობებენ სან-სტეფ-
ანოლამ: იგნატიევისაგან შევიტყეთ, რომ
შერიგების პირობებში, სხვათა შორის,
შემდეგი მუხლებია:

ღობრუჯუს რუსეთი გაცვლის ბესარა-
ბიაზე, თუ რუმინია დათანხმდება.

მომავალი მთავარი ბოლგარიისა არ
უნდა იქნეს შეროპის არც ერთი ხელ-
წიფის შთამომავალი.

თუ რამდენი ქარჯი უნდა აძლიოს
ბოლგარიამ წელიწადში ოსმალეთს, ეს
ორი წლის შემდეგ იქნება გადაწყვეტი-
ლი.

რუსის ჯარები არ შევლენ სტამბოლ-
ში, იმათ ჩასვენ ხომალდებში მარმარი-
ლოს ზღვაზედ და ბოსფორით გამოის-
ტუმრებენ სამშობლოსაკენ.

ბოლგარიის ყველა ციხეები უნდა
დაიქცეს. ოსმალთს ჯარები ბოგორიაში
აღარ დარჩებიან.

საქართველო

ამ ნომრისათვის დანიშნული მოწი-
ნავე სტატია—„მართი საზოგადო
მოვლენა“,—რედაქციისაგან დამო-
უკიდებელის მიზეზისა გამო, არ იბეჭ-
დება.

დღიური

* ჩვენ შევიტყეთ, რომ გასულ კვი-
რაში ერთი ვილაც სომეხი პაპოვი დაუ-
ჭირავთ ჩვენს ქალაქში ყალბი ასიგნა-
ციების გავრცელებისათვის.

ამ საქმის გარემოებას ასე ლაპარაკო-
ბენ:

პაპოვს ერთის თავის ნაცნობისთვის
შეუძღვრია ყალბი ფულები, 500 მანე-
თად 2,500 მანეთის ყალბს ფულს მოგ-
ცემო. მსვე დათანხმებულა; მაგრამ სა-
ნამ დანიშნულ დროს გამოამყიდველთან
წასულა, პოლიციისთვის უცნობებია ასე-
და-ასეა საქმეო. დანიშნულს საათზე მყიდ-
ველთ მისულა პაპოვთან, რომელსაც
ამოუღდა და სტოლზე დაუწყებია 2,500
მანეთის ყალბი ასიგნაცია; როცა თავის
მხრით მყიდველსაც ამოუღია 500 მან.
და სტოლზე დაუწყებია ამდროს იქ-

ვე დამალული პოლიციის ჩინოვნიკებ-
შემოცვიფრულან... პაპოვს დაუვლია ხე-
ლი და სანამ პოლიცია კარებში შემოგ-
სულა, ფულები ცეცხლში შეუყურია; მაგ-
რამ, იმის-და-საუბედუროთ, ყალბი ფუ-
ლის მაგიერად, ნამდვილი ქალაქის ფუ-
ლი შეუყურია... პოლიციას, რასაკვირვე-
ლია, იმწამსვე დაუვლია ხელი ყალბი
ასიგნაციებისთვის, დაუტუსაღებიათ აგ-
რეთვე პაპოვი და იმის ცოლი და წა-
მოუყვანიათ.

თფილისის მოაბეში იწერებიან, რომ
ყალბი ფულების გავრცელების თაობაზე
ამჟამად 30 კაცი არის თფილისში და-
ტუსაღებულიო.

* ჩვენ შევიტყეთ, რომ ანდრეეს-
კის ქალის მკვლელობის პროცესისათ-
ვის სამასი ბილეთი იყო მაყურებლები-
სათვის დანიშნულიო და ამჟამად ყვე-
ლა ეს ბილეთები დატაცებულიო.

* ჩვენ მივიღეთ თელავიდან შემ-
დეგი ახირებული ამბავი:

ამ ერთის თვის წინათ სოფელსა—ში
ერთს ღარიბ გლეხს როგორღაც შეეძი-
ნა ერთი თუმანი ფული და განებრანა
მისი შენახვა; მაგრამ რადგანაც იმ დროს
მისი ცოლი შინ არ ყოფილა და სახლის
კარები დაკეტილი ყოფილა, ამის გამო
გლეხს „ზიზია წითელი ბილეთი“ ჩაუღ-
ვია ჯიბეში და ეზოში წამოწოლილა
ცოლის მოსვლამდინ.

როგორც ყოველი ფულის პატრო-
ნი, ეს უბედურიც მისცემია ფიქრს—თუ
როგორ შეინახოს, ან როგორ მოიხმა-
როს ის ერთი თუმანი. ამ ფიქრებში
კიდევ დაძინებია. სამი ცხვარი ამავე
გლეხისა მისულან და იმასთანვე ახლოს
დაწოლილან.

რადგანამე ხანს უკან გაველია გლეხ-
სა და მოაგონდა რა თუმანიანი მაშინა-
თვე ხელი მიატანა თავის ჯიბეს, მაგრამ
აღარ დახვდა ჯიბეში... შექმნა საცოდავ-
მა ყვირილი, მაგრამ ვინ რას უშველიდა.
ბოლოს თვალთ მოჰკრა ერთს თავის
სახლის მახლობლად მიმავალს ნაცნობს
გლეხს და გამოუღდა იმ აზრით, რომ ეს
გლეხი უნდა იმისი ფულის მომპარავი
ყოფილიყო, რადგანაც სხვა კაცი იმის
სახლში და არც მახლობლად არავს
იყო. ბაბურა ეს გლეხი და წარუდგინა
სოფლის მოსამართლეებს...

დამკარგავი ვერ უმტკიცებს მოპარ-
ვას და ბრალდებული ყოველგვარი ფი-
ციით ცდილობს იმართლოს თავი.

არ იციან, რა ქმნან სსუღებმა: ვერც

გაუმტყუნებიათ მოჩივარი და ვერც გაუმართლებიათ მოპასუხე. ამ გვარი იმათი გულის ღელვა განგრძობდა შუაღლიდგან სალამომდის.

ბოლოს მოვიდა ერთ მოხუცი კაცი და როდესაც დარწმუნდა, რომ ფულის დამკარგავს ძილის დროს გვერდით ჰყოლია სამა ცხვარი, დაარწმუნა ყველანი, რომ ფული მოუპარავს ერთს იმათგანს. ამაში ყველანი ეთანხმნენ, მაგრამ ახლა გამოჩნება უქირთ. როგორც იყო, ბოლოს ფულის დამკარგავმა წარმოსთქვა: „რომ ვიცოდე, რომელი ცხვრისაგან იქნება ჩემი ფული მოპარული, ესლავე დაგვკლავდიო.“ ამის შესატყობათ იმავე მოხუცმა მოახდინა შემდეგი გამოცდილება: ერთი ჩაის ანაძრობი წითელი ქალღალდი ჩაუდგა ფულის დამკარგავს ჯიბეში ისე, რომ ერთი გუთხე იმ ქალღალდისა ჯიბეს გარეთ სჩანდა; მერე მოიყვანეს მკვ ქვეშე ჩაცვივნილი ცხვრები და გლეხი ჩააყენეს იმათ შუა. მართმა ცხვარმა რამწავს შენიშნა ჯიბეში ქალღალდი, მაშინათვე მიეტანა და დაუწყო ღეჭვა. ამის დამახანვი გულდამწვარი გლეხი დარწმუნდა, რომ ნამდვილი ქურდი უნდა ყოფილიყო ეს ცხვარი და მაშინათვე ყელი გააოქრა.. მართლათაც, ცხვრის კუჭში გამოჩნდა დაკარგული ფული, მაგრამ მართლათ მოხარული და გამოუსადეგარი...“

„ღრობის“ კორკასკონდენცია

შოთი, 12 თებერვალს. ეს სამი დღეა სულ არეული ჰაერია: ხან ქარი ქრის, ხან წვიმს, ხან თოვლს და ხან წვრილ სეტყვასაც ურევს; თერთმეტს თებერვალს შუაღლდზე, ისეთი ქარი ამოვარდა ზღვისა, რომ კაცი ფეხზედ ვეღარ დგებოდა. წუხელ მოსული რკინის გზის პასაჟირებშია მიამბეს, რომ ვაგზალიდამ ქალქამდინ დიდი გაჭირვება გამოუყელიათ, ქარი ხან აქეთ გაგვაქანებდა და ხან იქით, ხიდის მოაჯირს ზედ გვაჯახებდაო. ცუდი ამინდის გამო ვაგზალზედ ერთი არც

ფაიტონი და არც დროგი არ ყოფილა. ამ საშინელმა ქარმა გაუწყვეტლათ იქროლა, ჯერაც არ დამდგარა; იმოღენა იშბოთა, რომ უხიფათოთ არ გაიარა:

ბუშინ დილით გემი მოვიდა მერჩილამ, მარილითა და თევზით იყო დატვირთული; ეს გემი ჯერ ხომალდი გვეგონა; „ბაბუშკა“ შევიდა ზღვაში ჩვეულებრივ დიდი ხომალდის მისაგებებლათ; ნახა, რომ გემია, არა პარახალი, „ბაბუშკამ“ მინც შემწეობა მისცა და სადაც დასადგომი გემის ალაგი იყო, იქამდინ მოიყვანა ბუქსირითა და დააყენა. ეს გემი დღეს დილის შვიდ საათამდის იდგა თავის ალაგასა, ხოლო შვიდ საათზედ ქარმა ძალიან ძალა დაატანა, იაკორის ჯაჭვები დაგლიჯა და გამოაგდო შოთილამ ორ ვერსზედ და დაღუპა. შიგოთხი კაცი იყო, მადლობა ღმერთსა, ხალხი ვადაარჩინეს, ყახანები ცხენებით მიემეველნენ ზღვის ნაპირში. ამ გემში 5,000 ფუთი მარილი იყო და 1,000 ფუთიც თევზეული. გემი არის მერჩილი ვაქრის შეეჩენკოსი, საქონელიც გემის პატრონისა ყოფილა საკუთარი; 15,000 მანეთი იზარალა. აშობენ, ამ კაცს ამ ორი წლის განმავლობაში ეს მეშვიდე გემი დაღუპვია.

ზასაკირველი ეს არის, რომ სანამ ხომალდები და გემები არ დადიოდნენ შავს ზღვაში, მინამდის კარგი ამინდები იყო და ახლა, როცა ხომალდებმა და გემებმა სიარული დაიწყეს, ისეთი ცუდი ამინდები დადგა, რომ საათშაოთხნაირათ იცვლება.

მ. ბ.

წერილი რედაქტორთან *)

ამ დღეებში აქეთ საოცარი ქარი ქრის!.. იქნება თქვენს ქალაქშიაც იყო ამ ცოტას ხანში ეს ქარები? თუ ეს ასეა და მანდაც ქარი ქრიდა, უთუოთ ამას

*) ეს წერილი უფ. მართველის სტატიას შეეხება, რომელიც დაბეჭდილია „ივერიის“ მეხუთე №-ში.

უნდა მივაწერთო, რომ მეც დავიწინაგარდა „ივერიის“ მე-5 ნომერში ჩვენი მკენება ხელადის სტამბილამ მოიტაცა ამ ქარმა ეს ფურცელი და მომცა მე ხელში წასაკითხავად და თითქო ყურშიაც ჩამიხუტუნა: „პაა წაიკითხე, რა სწერია შენზედაო!“

მეც დამძლია ცნობის-მოყვარეობამ, მოდი, ვნახოვის მოსცლია და რა დაუწერია ჩემზედა-თქო, ესთქვი, და მოვეყკითხვას ძახეთი—ს სათაურით დაბეჭდილის სტატიისას.

რადგან მე დღეს ძახეთში მცხოვრები ვარ, უთუოთ, თუ რამე იქნება ჩემზედ ნათქვამი, ამ სათაურის ქვეშ უნდა იყოს-თქო, ვიფიქრე მე და დავიწყე კითხვა უფ. მართველის სტატიისას. ეს სტატია იწყება: „პა-პა-პა-პა!..“ მაგიგონიათ ამისთანა აუარებელი თოვლი, როგორიც ძახეთშია ამ ზამთარს!“

სწორეთ ერთი კვრა დღე და დამე გაუწყვეტული თოვლი მოდიოდა და ნახევარ ადლი მოვიდაო, მერე ისეთ ნაირად თოვლა, რომ კაცს ეგონებოდა ეჯიბრება ვისმე ანუ რასმეო!....“

როგორც მართალი ეს არის, ესთქვი მე ჩემს გუნებაშიდ; ისე სხვაც ამ სათაურის ქვემოსხსენებული იქნება-მეთქი დამინდოდა თავი დამენებებინა, მაგრამ სწორე მოგახსენოთ ეს ცნობის-მოყვარეობა მეთა რამ გრძობა განლაგოსთ კაცში. მეც, როგორც ზევით მოგახსენეთ, დამიმონაუა ამ გრძობამდა განეგრძე კითხვა. მივედი იქამდის, სადაც ის მეტის გულ-მტკინველობით ამბობს სასოფლო შკოლაზედ, სადაც იმას თვით ღმერთი მოჰყავს შემწედ, რომ ყველა საქართველოს სოფლებში გაიმართოს შკოლები, საფუძე ღაღ და დასაფუძნელად განათლებისა, ქვეშარიტებისაო, და შემდეგ: ე, შკოლები ხომ გვაქვს ძახეთშიო, მაგრამ ზოგიერთი მასწავლებლები ვერაფრად ეპყრობიან თავის თანამდებობას და სხვა... ამ ვერაფრად თანამდებობის პყრობ პირად მე მოვეყვარ უფ. მართველს; მაგალითად, აი რასმ ოგახსენებსთ ის ჩემზედ:

ამ ვერაფრად თანამდებობის პყრობ პირად მე მოვეყვარ უფ. მართველს; მაგალითად, აი რასმ ოგახსენებსთ ის ჩემზედ:

ფელტონი
ბაზრის სენაგი
II
(სენა წარმოადგენს ღუქანს, რომელშიაც ჰყიდან: ჩაი-შაქარს, სახმელებს, ზოგიერთგვარს საჭმელებს და წვრილმალს.)
მედიდველი (ვაჭარს). შაქარი როგორ არის ფუთი?
ვაჭარი. ცხრა და ორი აბაზი, კნიაზჯან.
მედიდველი. რას ამბობ?.. მის გაუგონია ასე ძვირათ?.. შესახან არ იყო, შვიდ და ერთ აბაზათ?..
ვაჭარი. ღიაზ, კნიაზ, მაგრამ ძვეკავის ქირა თერთმეტი აბაზი გახდა... ახლა კიდენ „ვოინობა“... ნეტაეი კაპეიკი მოვიგო და მეტა არ მინდა.
მედიდველი. ძალბასი როგორლა,

გირვანქა?
ვაჭარი. მქვის შაური, კნიაზის ქირიმი!..
მედიდველი. შე ოჯახ აშენებულო, ეგ ხომ ადგილობრივი არი?... მაგას ხომ ქირა არა აქვს?
ვაჭარი. მაპ, კნიაზჯან, რა ზამივით ლაპარაკობ... შხარჯოთ რა არის ვაჭრობაში? მერე კიდენ წელს ღორის საჭმელი არ მოვიდა, სიმინდი ყინვამ წაახდინა, ახლა „ვოინობა“...
მედიდველი. ე... ე... შეგილოს! თქვენ სულყველას „ვოინობას“ აბრალებთ... მაშ ღვინოს როგორლა ჰყიდი ბოთლს?
ვაჭარი. ღვინოს?.. ოპ რა ღვინომ მოგართმევ!.. სპირტია, სპირტი!.. ბოთლში გამოგართმევ რვა აბაზს.
მედიდველი. ბოთლში, თუ თუნგში?.. მაგიქდი?.. მე რაღამ დაძვირა?

ვაჭარი. ბოლვამ, კნიაზ... „ვოინობა“...
მედიდველი. ძილიე!.. „ვოინობა!“ რას ჩააცივდი ვოინობას?..
ვაჭარი. შენი კაი ხათრისთვის ექვს აბაზ უზალთუნათ მოგართმევ.
მედიდველი. უზალთუნი რალა ჩანჩალაა?..
ვაჭარი. ჩანჩალა კი არა, კნიაზ, ფულია.. უზალთუნი და უზალთუნი—აბაზია, აბაზებიდგან—მანათი გახდება. მანათებიდამ—თუმანი—და წავა!..
მედიდველი. არა, ჩემო მამაო!.. თქვენთან ვაჭრობა აღარ შაიძლება!.. მაჭირდა ცხოვრებაც და სიცოცხლეც... (მიდის.)
თ. რაფიელ შრისთავი
14 იანვარს 1878 წ.

შვარლის შკოლის მასწავლებელი თურმე გულ-აცრუებით ეპყრობა თავის „მძიმე“ თანამდებობას; ყმაწვილები თურმე ყოველთვის გულ-მოდგინეთ ღია-რებიან შკოლაში და თვითონ მასწავლებელი კი თურმე ძალიან ზარმაცობსო, ავღრიან დღეში, კი არა, თურმე ზოგჯერ კი ამინდიან დღეშიაც ეს დადის შკოლაში“ და თავდება ამით: „თუმცა ყმაწვილები უცდიან თურმე შუადღემდინ თავის აღმარზღელსო (?), მაგრამ შვარლის შკოლის მასწავლებელი თავის დროზე არ დაიარება“ და სხვ.

წარმოიდგინეთ, უფ. რედაქტორო, და თქვენც მკითხველო! ეს ამბავი იმან თავის ყურებით გლენისაგან გაიგონა და თვით ჩემგანაც, თურმე—შვარლის შკოლის მასწავლებლისაგანაც?! მე კი ასე მგონია, რომ ან მე მართლა სულ ყმაწვილი უნდა ვიყო, რომელსაც არაფერი მესმოდა, ან უფ შართველზე მეტად ცუდი გავიგონა უნდა ჰქონოდა იმ საშინელს ზამთარს, როდესაც მთელი ერთი კვირა დღე და ღამე უთოვლია და ნახევარი ადგილი მოუთოვლია! მარჯი, გლენმა ეს თქვათ ზო! მეროგორ-ღა უთხარო; თქვენი ჰარიმე, რომ დედაჩემი კუდიანია-თქო?!

შვარლის შკოლის მასწავლებელი 14 თებერვალს.

ოპის აზრები

შარბაგის თაობაზე

„მელნის ბაზეთში“ დაბეჭდილია შემდეგი ამბავი:

„შექველია, რუსეთი იმიტომ ეჩქარება მსმალეთთან შერიგების გათავებას, რომ ჰსურს მომავალს კონგრესზედ მზამზარეულის პროექტით წარდგეს და ამნაირად კონგრესმა ვერაფერი გარიგოს იმის პირობების წინააღმდეგ. რუსეთის მეცადინეობა ამ ჟამად ის არის, რომ რაც შეიძლება მომეტებულად და საჩქაროთ ისარგებლოს თავის გამარჯვებით და ამნაირად ინგლისსა და პესტრო-შენგრიას არ მისცეს დრო, რომ აღმო-სავლეთის საქმეების შესახებ ერთმანეთში დათანხმდნენ და ერთათ იმოქმედონ რუსეთის წინააღმდეგ.“

მთუ მართლა ეს იყო რუსეთის დიპლომატიის ჰაზრი, მაშ რუსეთს თავის განზრახვა აუსრულებია, რადგან იმან უკვე მოასწორო მტერთან შერიგება. მაგრამ საქმე იმაშია, მსმალეთთან შერიგება მეროპის კონგრესს ხელ-ფენს შეუკრავს და განუსჯელად მიადებინებს რუსეთის პირობებს, თუ არა? ამას გარდა, განა ეს დაუშლის პესტრო-შენგრიას და ინგლისის ერთმანეთთან დაკავშირებას და რუსეთის წინააღმდეგ ერთად მოქმედებას?

მენის გაზეთს „Presse“-ში სტამბოლი-დამ იწერებია:

„მთუ რუსეთსა და მსმალეთს შუა შორიგება მოხდა, რუსის ჯარები, რომ

მელნიც ამ ჟამად სტამბოლის ახლო-მხლო ალაგებში და აგრეთვე ადრიანოპოლში არიან დაყენებულნი, არ შევლენ სტამბოლში. იმათ სტამბოლთან ჩასმენ ხომალდებში და მდენისაკენ გაგზავნიან. მორიგების შემდეგ მხოლოდ ლ. მ. ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე ეწვევა რამდენი დღით ხანტქარს სტამბოლში.“

რუსის ოფიციალურ გაზეთს „Agence Russe“-ში დაბეჭდილია შემდეგი შენიშვნა:

„რეიტერის სააგენტოსაგან“ გამოცხადებული პირობები მორიგებისა ნამდვილი არ არის.

რუსეთს თავის დღეში არ მოუთხოვია, რომ ბოლგარიაში არც ერთი მაჰმადიანი არ უნდა დარჩესო; ის თხოვლობდა მხოლოდ, რომ იქ აღარ იმყოფებოდნენ მსმალთს ჩინოვნიკები და აგრეთვე ჩერქეზები გადასახლონ ბოლგარიაში.

„აგრეთვე ღარდანელის წყლის შესახებ რუსეთმა თავიდავე გამოაცხადა, რომ ეს საგანი მეროპის სახელმწიფოების წარმომადგენელთაგან კონგრესმა უნდა განიხილოსო.“

„მ. ბორჩაკოვი შეუძლოთ იყო, ახლა უკეთ არის.“

„ბაზეთის „მზზორის“ გუშინდელს ნომერში ჩვენ წავიკითხეთ სამზღვრები იმ მიწერისა, რომელიც ჩვენ უნდა და გვითმოს მსმალეთმა მცირე აზრით. ბაზეთში მოყვანილია—თუ რა და ურა ადგილები, რა სამზღვრებში, საიღამ საღამდინ დაგვრჩება ჩვენ. დაგვრჩება ბათუმი, შარსი, არტანდი, ბაიანეთი, აჭარა და სხვ.“

ნეტა ვიცოდეთ, ვისგან გაიგონა ანუ საიღამ შეიტყო „მზზორმა“ ესე დაწერილებით ყველაფერი, როცა ჯერ მორიგებას პირობები ჩვენში კაცმა არ იცის, როცა ჩვენ ვიცით მხოლოდ ის, რომ რუსეთი და მსმალთ მორიგდნენ, მაგრამ როგორ, რა პირობებით—ეს კი არა?

ოპისთვის მზადება

შარსკუხულის გაზეთებში დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა, 14 თებერვალს შენიღამ:

„თან-და-თან უარესად მიდის საქმე. აქ დარწმუნებით ამბობენ, რომ, თუ არა ხმლით, ისე ვერ გადაწყდება პესტრო-შენგრიასა და რუსეთს შუა შეტაკებაო. ამაში იმატომ უფრო არიან დარწმუნებულნი, რომ რუსეთის ხალხი და გაზეთები ძალიან მაგრად დგანან ერთხელვე გამოცხადებულს პირობებზე და მთერობას ურჩევენ, რომ ამ პირობებიღამ ერთი მუხლიც არაფის დაუთმოთო.“

ზოგიერთ აქაურს გაზეთებში იწერებია, რომ ტრანსილვანიის სამზღვარზე რუსებმა ჯარები დააყენესო. მოგვხსენებათ, რომ პესტრიის ჯარებიც ტრანსილვანიაში იმყოფებიან ამ ჟამად. ამ გარემოებამ კიდევ უფრო ააღვიძა აქაური ხალხი.“

„Indép. Belge“-ში დაბეჭდილია შემდეგი მითხრობა: „ამ მიღებული კორრესპონდენცია, რომელიც გვაცობებს შემდეგ ამბავს საფრანკეთის საომრად მზადებაზედ;“

საბერძნეთის არმიის რიცხვი 50,000 კაცამდინ უნდა ავიდეს. მმართველობამ იყიდა ინგლისში ექვსი მილიონი მანეთის თოფ-იარაღი და სხვა საომარი იარაღი და ტყვია-წამალი; შეუკეთა აგრეთვე ომისთვის საჭირო ნივთები, თუ ჯარის ტანისამოსი პესტრიისა და საფრანგეთის ფაბრიკანტებს. ამას გარდა ძრუპუნის ქარხანისაგან მოელის ამ დღებში 70 ზარბაზანს.

ლონდონის გაზეთს „Daily News“-ში შემდეგ ამბავს იწერებია: შარსიღამ 10 თებერვალს:

„ისეთი ვაზშირებული ავთმყოფობა აღარ არის ახლა აქეთვენ, როგორც ადრე იყო. მართი დივიზია რუსის ჯარისა მალე უკან დაბრუნდება, თფილნისისაკენ. ამ დღებში არზრუმში გაგზავნეს აქედამ რამდენიმე ექიმი და აგრეთვე სხვა-და-სხვა სანიტარული კუთვნილება.“

უცხო ქვეყნები

ინგლისი

მთუ საღამდინ მიადწვეს ინგლისის ხალხის დეღვა და გაბრაზება ამ აღმოსავლეთის საქმეების შესახებ, გვიჩვენებს შემდეგი მაგალითი:

12 თებერვალს ლონდონის ერთს დიდ ბაღში (ჰაიდ-პარკში) ორი მიტტინგი (კრება) ყოფილა ხალხისა. მართი ამათვანი მმართველობის მომხრე პირებისაგან ყოფილა შემდგარი და მეორე ისეთი პირებისაგან, რომელნიც მმართველობას ეწინააღმდეგებიან და ამბობენ, რომ რუსეთთან ომი ინგლისმა არ უნდა გამოაცხადოსო.

პირველს მიტტინგს დიდის ალტაცებით მიუღია თავის ორატორების წინადადება რომ მმართველობას თანაჯრძნობა გამოუცხადოთ თავის ახლანდელ პოლიტიკისათვისო, თუ საჭიროდ დაინახავს შეუძლიან რუსეთს ოში გამოუცხადოსო და სხვ.

ზათავდა თუ არა ამათი სხდომა, მთელი ხალხი მეორე პარტიის მიტტინგს მიაწყდა; აქ რაღაცას თაობაზე ამ ორ პარტიის ხალხს შუა ჯერ ყვირილი და ბაასი ატყდა და მერე მუშტი-კრივით (ბოქსით) და ჯოხებით ჩხუბი ასე, რომ ბოლოს პოლიტია ჩაერია თურმე ამათში და გააშველა.

ასი ათას კაცამდინ იყოო, ამბობენ ლონდონის გაზეთები, ამ ორ მიტტინგზე მებრძოლნიო.

რუმინია

მინისტრმა ბრატვიანომ გამოაცხადა რუმინის პალატაში, რომ, თუ რუსეთმა დანსაკუთრა ბესარაბია, მთელი რუმინის ხალხი ეწინააღმდეგება ამასო და

